

19 do famæ + nimirum illa non probatur antiqua, nisi sit completa ante motam litem, juxta cap. licet ex quadam, & ibi gloss. in verbo motam de testib. in qua re æquiparantur testes, & scripturæ, Seraph. decis. 76, n. 2. Garz. part. 12, cap. 2, n. 287, quia hæc pariter respiciunt probationem substantiæ, undè non videntur applicari quando agitur de recognitione ex præallegatis, & ut benè declarat Rota decis. 1339. ad med. lib. 3, part. 3, divers. in testibus, & fama detrahitur tempus litis, quia alias præsumuntur ex lite mota audivisse.

Ultimò non obstat quòd ad eliciendam præsumptionem requiratur ultra temporis lapsum + observantia, Rota decis. 224, n. 22, part. 6, recent. & propterea talis præsumptio elidatur per contradictionem, Seraph. decis. 381, n. 11, quia ultra quòd in dicta decisione agebatur de scriptura informi in substantialibus, pro qua supplenda meritò requiritur observantia, placuit etiam responsio, quòd nimirum ante productum instrumentum, contradictio + non poterat cadere super illo, ut requiritur, Put. decis. 348, vers. Et quòd isto lib. 2, in correct. & satis dici potest observatum instrumentum ex deductis supra in sexto adminiculo. Imò, ut supra dictum est, vera ratio, ob quam non requiritur recognitio, non est observantia, sed difficultas probationis, + secundum Bald. in d. auth. quas actiones n. 18, & alios proximè allegatos, quæ procedit etiam non deducto tempore litis, ut patet ad sensum.

Neque aliquid in casu proposito faciunt defectus quid prædicto instrumento opponuntur, quia non sunt præsentis inspectionis.

Demum etiam si admitteretur distinctio decisionis, quæ revidetur, visum fuit DD. nos esse in secundo casu distinctionis in ea firmatæ, quia nimirum iudicium spoli cceptum de anno 1580. fundabatur principaliter in articulis tunc datis, & testibus desuper examinandis. Undè instrumentum benè dici potest productum incidenter ad colorandum possessorem, neque enim illud produci etiam debuit de anno 1538. cum ibi pariter iudicium agitabatur in possessorem, + in quo impertinens est productio tituli, Put. decis. 379, n. 1, lib. 3, imò tunc instrumentum potius contra producentem, dum pignus dorabat, potuisset retorqueri.

Ex quibus utraque parte informante dictum fuit à decis. esse recedendum.

DECISIO XIV.

R. P. D. CERRO.

Romana Vineæ ad Aquam Sanctam.

Lunæ 1. Julii 1641.

SUMMARIUM.

- 1 Actor exhibere tenetur ad fundandam rei intentionem.
- 2 Ad officium admissus censetur cum salario præstari solito prædecessoribus.
- 3 Compensationis exceptio, ipso jure intrat ad evitandam caducitatem.
- 4 Exhibitio librorum constito de interesse petentis, & existentia illorum, penes pulsatum fieri debet. Librorum frustra petitur, quando nihil prædesset, n. 7. & 8.
- 5 Exhibitio ad effectum sufficit interesse, quod quis habet ratione possessionis.

6 Administratores libros conficere tenentur.

9 Canonis excessivitatē successor impugnare nequit.

10 Exceptio requirens alioem indaginem non admittitur in possessorio.

Pretendente Societate sanctissimi Salvatoris ad Sancta Sanctorum, associari ad Vineam in emphyteusum concessam Julio Grappolino, ob non solutos Canones, Laura uxor relicta dicti Julii, & ejusdem Vineæ, pro sua dote detentrix, tria excipiendo opposuit, ex quibus dixit non esse locum præsentæ associationi, & primò quòd, ex libris Societatis apparet quòd tam ipsa, quam Julius ejus maritus, solverunt Societati multiplicem quantitatem Vini, arundinum, & pecuniarum; ex quibus valor Canonum absorbetur. Undè cum actor + teneatur exhibere reo ad fundandam exceptionem, l. non est novum, l. iustum, & plenè DD. in l. fin. C. de edend. Pertinet dictos libros exhiberi per Societatem actricem, ut ipsa suam defensionem exinde instruere possit.

Secundò quòd Julius inservivit Societati, in officio Secretariatus, & Notariatus, & nullam apparet fuisse taxatam salarii quantitatem, ac proinde, cum debeat censi admissus + ad dicta officia, cum salario solito præstari ejus prædecessoribus, Bart. in l. magistratus ff. de municip. & Jas. in l. ut liberis n. 12, C. de collar. & in l. diem functo num. 17, ff. de offic. ad j. ff. & alii relati per Carov. de locat. part. 1, tit. de substan. locat. q. 2. num. 10, fol. mihi 7. Instet non solum exhiberi omnes libros, in quibus sunt adnotatæ solutiones mercedis, & salarii, quotannis præstiti Laurentio Bonincontro, ejus prædecessori in dictis officiis, ut ex illis constare possit, sub qua mercede Julius fuerit illi susceptus; sed insuper designari Notarium, qui notet, & describat omnes rogatus, & acta facta à Julio pro dicta Societate, pro quibus sibi debetur salarium, & merces, quoniam liquidata summa, his de causis debita Julio; obstat Societati exceptio + compensationis, quæ ipso jure inducitur ad evitandam poenam ob non solutionem Canonum incursum, Fulgos. in l. si constat in fin. C. de compensat. Alberic. in l. cum alter, ff. de compensat. Jas. in §. in bonæ fidei, n. 83. & ibidem, Jas. num. 27. inst. de act. Imol. in cap. bona fides num. 20. post princ. & hic Barbat. n. 9, extrà de depos. Socin. sen. cons. 99, n. 5, lib. 1. Curt. sen. cons. 70, n. 8, vers. Transo ad tertium, ubi dicit ita servari in Palatii, Guidop. d. 171, n. 5, & ibi Ranchin. in addit. post med. vers. Querit demum auctor.

Demum, & tertio excepit quòd Canon scut. 85, præsentis à Societate vigore instrumenti concessionis factæ Julio, de anno 1631. est excessivus, & reducendus, cum pensio solita solvi pro dicta Vineâ antè hujusmodi concessionem esset longè minor. Et ad id probandum, petit exhiberi instrumenta locationum, & libros, in quibus sunt adnotatæ exactiones pensionum, ab anno 1600. usque ad dictum annum 1631.

Societate verò negante teneri ad hujusmodi exhibitionem, proposui dubium; an, & quos libros Societas teneatur exhibere, & DD. responderunt teneri exhibere solum libros, in quibus sunt adnotatæ solutiones factæ ab anno 1631. usque ad præsens.

Pro dictis enim libris constat de interesse Lauræ; & de existentia + penes Societatem, quibus concurrentibus intrat officium iudicis pro exhibitione

Ad Materiam de Alimentis. Decis. XIV.

hibitione, l. in hac actione in princip. & §. sciendum, ubi gloss. & DD. ff. exhiben. Rota decis. 250, n. 1, & decis. 348, n. 3. p. 1, recent.

Et quidem interesse Lauræ visum fuit satis clarum, non solum cum ipsa possideat; nam interesse + quòd quis habet rationem possessionis sufficit ad effectum exhibitionis, ut per Jas. in §. præterea, nu. 44. inst. de act. Sed etiam quia ex libris quorum petit exhibitionem intendit probare, quòd Societas recepit in satisfactionem Canonum, multiplicem quantitatem Vini, arundinum, & pecuniarum, quæ receptione probatâ, cessabit omnis præsentio Societatis, quia solutione ejus, quòd debetur, tollitur omnis obligatio, Inst. quib. mod. tollit. oblig. in princ.

Existentia pariter visa est indubitata, cum Societas eosdem libros alias in hoc iudicio exhibuerit, quamvis casu non fuisset opus probare existentiam de tempore motæ litis, quia cum Societas sit administratrix + bonorum Hospitalis, ratione sui officii, tenetur libros conficere, & custodire, ut sæpius firmavit Rota, & signanter coram bonæ memoriæ Coccino inter ejus impress. decis. 63, num. 3. & decis. 439, n. 5. post secundum volum. conf. Farin. cum aliis relatis per adden. ad Greg. d. decis. 29, n. 7, & per adden. ad bon. mem. Burat. decis. 278, n. 13.

Libros verò, in quibus Laura præterdit esse adnotatas solutiones salarii præteriti Secretarii, & Notarii Societatis, DD. dixerunt non esse exhibendos; quia licet vera sit conclusio, quòd successor in officio censetur admissus, cum emolumento solito dari prædecessoribus quando non apparet de alia conventionione. Tamen hic nullibi constat, quòd Julius fuerit ad dicta officia admissus, imò excluditur quòd hoc poterit esse, quia ex parte Societatis ostenditur, quòd Laurentio Bonincontro Secretario antecessori existente infirmo, fuit per officia Societatis illi deputatus Coadjutor Franciscus Pavichellus, & quòd Laurentio paulò post vita functo, fuit in ejus locum subrogatus, ut constat ex literis patentibus summ. n. 3. Ac proinde frustra petitur exhibitio + dictorum librorum ad probandam quantitatem salarii, cum hæc probatio nihil prædesse possit, dum non constat Julium dictis officiis fuisse perfunctum, Corn. consil. 72, n. 9, vers. Insuper quòd dict. rei, & n. seq. lib. 3. Cravett. cons. 172, sub n. 8.

Et visa est cessare omnis difficultas, quia, quantenus etiam constare posset, Julium fuisse Secretarium; adhuc tamen exhibitio esset inutilis, & irrelevans, + cum ex forma statutorum Societatis ad quorum præscriptum Julius censeretur dicta officia assumpsisse Secretarii, pro parte, ac commodo Societatis teneantur gratis, & sine spe mercedis inservire, ut in summ. n. 4. & consequenter non est concedenda, ut præter Corn. & Cravett. in locis supra citatis, firmat Bero. cons. 19, n. 12, & n. 18, in fin. lib. 3.

Et eadem ratione dictum fuit esse denegandam destinationem Notarii, ad perquirendum præsentos rogatus, quia nullus datur sumus existentia, prout requiritur, & quatenus etiam daretur, non relevaret, cum Julius pro illis nullam mercedem præterendat possit, ut dictum est.

Idemque responsum fuit respectu librorum, in quibus adnotatæ dicuntur solutiones factæ ab anno 1600, usque ad annum 1631, quos Laura petebat exhiberi, ad probandum excessum Canonis; * quia cum Julius, cujus jure ipsa utitur confenserit dicto Canoni, ut constat ex instru-

mento celebrato de dicto anno 1631, summ. Societatis num. 1, non potest Laura hodie dare de excessu, & impugnare factum sui auctoris vulgat. l. cum à matre C. de rei vindicat. & Rota coram R. P. D. meo Verospio, decis. 5, n. 13, part. 6, recent. Ultra quòd, exceptio + ista, cum requirat altioem indaginem, non est admittenda in hoc summariissimo possessorio, Contard. de moment. possess. limit. 19, n. 24. Rota coram bonæ memoriæ Buratto, decis. 420, n. 4. & in aliis.

DECISIO XV.

R. P. D. CERRO.

Romana Vineæ ad Aquam Sanctam.

Lunæ 31. Martii 1642.

SUMMARIUM.

- 1 Exhibitio librorum constito de interesse petentis, & existentis penes pulsatum fieri debet; librorum quæ esset inutilis, & irrelevans petiti nequit, n. 3.
- 2 Exhibendi oblatio tollit præsumptionem, quæ aliàs subesset contra denegantem exhibitionem.
- 4 Pacta onerosa in venditione adjecta, sunt pars pretii.
- 5 Valor rei augetur beneficio temporis, & ex melioramentis.
- 6 Exceptio læsionis non admittitur in iudicio summario, & executivo, nec requirens altioem indaginem, n. 7.
- 8 Reus exhibere tenetur miserabilibus personis earum favore speciali. Fallit quando concurrat alia similis persona, n. 9.
- 10 L. 2. C. de rescind. vend. remedium procedit, etiam in locatione. Fallit, stante observantia contractus per plures annos, num. 11, & 12.
- 13 Actio personalis ex l. 2. C. de rescind. vend. non transit in singularem successorem. Clausula quam, quas facit, ut iudicium possit variari.

Decisum fuit coram me, 1. Julii 1641. Societatem Sanctissimi Salvatoris ad Sancta Sanctorum, teneri exhibere Lauræ relicte Julii Grappolini, libros ab anno 1631, usque ad præsens, in quibus possunt esse adnotatæ solutiones vini, arundinum, & pecuniarum per Julium factæ pro annuo Canone scutorum 85. in locatione Vineæ, de qua agitur, promisso; non autem teneri exhibere alia instrumenta, & libros, ex quibus apparere potest de salario promisso, seu præstito Laurentio Bonincontro, pro officio Secretariatus ejusdem Societatis; Neque destinandum esse Notarium, qui describat omnes rogatus, & acta, pro Societate, à Julio facta: & minus eandem Societatem teneri exhibere libros ab anno 1600. usque ad 1631. ex quibus constare potest Canonem pro Vineâ solvi solum, fuisse longè minorem, ex pluribus dicta die deductis, in decis. quæ hodie reposita, Domini perstiterunt in Decis. &

Et quoad libros ab anno 1631, usque ad præsens, ex quibus apparere potest de dictis Canonis solutionibus, ex eo sunt, quia constat de interesse, cum Laura possideat, & de existentia librorum penes Societatem, quibus concurrentibus exhibitioni + locus esse debet, saltem officio iudicis, &

judicis, l. in hac actione in princip. & in §. sciendum. Ubi gloss. & DD. ff. ad exhib. Rota decis. 348, nu. 3, part. 1. recent. & de stilo Rotæ Seraph. decis. 1224, nu. 3, & 4, cum aliis allegatis in dicta decisione, in qua firmatur etiam, tam interesse, quam existentia; Et quoad istos libros officiales Societatis, jam illos exhibuerunt, & pro ulteriori illorum exhibitione se paratos obtulerunt; per quam oblationem tollitur præsumptio, quæ aliis contra denegantem exhibitionem adesse solet: juxta l. fin. C. de fid. instrum. Aym. conf. 112, n. 16, & conf. 134, n. 7. Buratt. conf. 39, n. 29, lib. 1.

Quoad instrumenta, & libros, ex quibus constare potest de salario præstito Bonincontro, uti Secretario, Dominis visum fuit, non esse locum exhibitioni; Tum quia non constat, quod Julius fuerit unquam per societatem deputatus, sed potius appareat, quod ex causa infirmitatis Bonincontro, per Officiales societatis fuit eidem Bonincontro deputatus Coadjutor Franciscus Pacichellus, qui etiam post illius obitum, in ejus locum subrogatus fuit; Tum etiam, quia Secretarius, ex forma Statutorum societatis, pro parte, & commodo ipsius societatis tenetur illi infervire gratis, & consequenter, cum dicti libri, quamvis exhibeantur, sint futuri irrelevantes, & inutiles, illorum exhibitio peti non potest. Corn. conf. 72, n. 9, vers. Insuper quod d. rei. & num. seqq. lib. 3. Bero consil. 19, n. 12, & 18, in fin. lib. 3, cum aliis in dec. allatis.

Quantum verò attinet ad destinationem Notarii, pro describendis rogibus, & actis per Julium pro Societate factis; Domini censuerunt non esse concedendam; quia non constat, quod ipse successerit in officio Secretariatus, seu Notarii, nec quod aliter hujusmodi rogitus, & acta penes Societatem existant, prout ad istum effectum necessario requiritur ex supradictis ultra quod Societas huic destinationi non contradicit, sed agnoscens bonam fidem consentit, dummodò fiat sine retardatione Processus.

Quod autem alii libri, ab anno 1600, usque ad annum 1631, non sint exhibendi, visum fuit Dominis, ex eo clarè deduci; quia licet ex illis apparere possit, Canonem solvi solitum antè concessionem factam Julio, fuisse longè minorem, quam promissum per Julium, in summa scutorum 85, sicque dictam locationem ad favorem Julii, fuisse læviam; dicti tamen Canones diminuti per se ipsos, læsionem non concludunt; quia diminutio provenire potuit; vel quia in præcedentibus conductionibus adjecta fuerint pacta * Conductoribus magis onerosa, quæ in æstimanda læsione considerari debent, cum sint pars pretii, l. fundi partem, ff. de contrahend. empt. Surd. conf. 217, nu. 6. Vel quia Vineæ, tempore locationis, ad favorem Julii fuerit in meliori statu, quam esset antea, cum valor * rei augeatur, tam beneficio temporis, quam etiam ratione melioramentorum: ad textum, in l. pretia rerum, §. final. ff. ad l. Falcid. Rota in recent. decis. 457, numero 2, part. 2, & decis. 46, n. 9, & 11, part. 6. Et tempus contractus ad effectum læsionis attenditur, Bald. in leg. 2, n. 61, & ibidem Cagnol. n. 213, in fin. & sequentibus, usque ad 220, Cod. de rescind. vendit. Rota decis. 18, n. 4, part. 2, divers. Hinc sequitur, quod cum ex istis libris læsio non possit dici concludenter probata, sed dependeat ab aliis probationibus, quæ requirunt altiore in-

daginem, nullatenus est concedenda illorum exhibitio; quia illi per se ipsos sunt irrelevantes, ut dictum fuit, & exceptiones, quæ requirunt altiore indaginem in hoc judicio, quod est summarium, & executionem, & stante publico instrumento, vallato obligatione Camerali, & pacto de capiendâ possessionem propria auctoritate, non admittuntur ad illius retardationem, ut de læsione dixit Rota decisione 139, numero 14, post Zacch. de obligat. Camer. & coram bonæ memoriæ Buratt. decis. 914, numero 4. Et de exceptione requirente & altiore indaginem, eadem Rota decis. 48, numero 2, & coram sanctæ memoriæ Gregor. decisione 120, numero 16, & 17. Etiam agatur contra tertium possessorem, prout vigore dicti pacti, de capiendâ possessione, prop. auth. Bald. in l. Titius, ff. de Cens. exportan. Zacch. de obligat. Cameral. quest. 5, n. 39, & Rota decis. 149, n. 3, post Cenc. de censib. secundum nov. Impres.

Non obstat, quod miserabilibus personis speciali earum favore, etiam reus teneatur edere jura, Dec. in cap. 1, num. 80, de probat. Rebuff. in constitut. Gallie, tit. de sent. provis. art. 3, gloss. ult. n. 20, cum aliis per Novar. de privileg. miserabil. personar. priv. 12, n. 4. Quia fuit responsum, id non procedere. Primò quia cum eis concurrat alia miserabilis & persona, vel locus Pius, qualis est Societas; quia tunc privilegia conquassantur, & cessat hujusmodi privilegium editionis, ut per textum in l. sed est milites ff. de excusat. tut. l. seire, ubi gloss. in verb. hæredem, Cod. de privileg. Not. Barbof. in Topic. verb. privilegium num. 46. Marchef. de comment. parte secunda, folio 322, num. 146. Secundò stante irrelevantia, quia tunc pariter cessat necessitas edendi, ut supra dictum est.

Minus facit, quod in contractu locationis sit locus remedio, & l. 2. Cod. de rescind. vendit. ad favorem Conductoris, ex capite enormissimæ læsionis, secundum gloss. final. in l. si ea pact. Cod. de usur. Roman. consil. 423, n. 1, vers. igitur, & nu. sequentibus. Quia præter quod id procederet, quatenus ex diminutione Canonum in præcedentibus locationibus, vel aliter enormissima læsio posset dici concludenter, & in continenti probata, quod non subsisteret, ut dictum est, placuit responso, quod quando contractus locationis & fuit per plures annos observatus, prout in isto casu, tunc cessat remedium, l. 2. ut est textus in cap. contingit, ibi, si fuerit aliquot annis servata, Extra. de transact. Cravett. consil. 151, n. 50, in fin. & num. seqq. Observantia & enim habet vim ratificationis, maxime, cum Julius, qui antè plures annos hujus vineæ concessionem habuerat, verisimiliter de illius qualitate poterat esse informatus, quo etiam casu remedium dictæ legis excluditur, Cast. consil. 386, numero 2, vers. hæc pars fortificatur, lib. 2. Cagnol. in ead. l. 2. n. 124. C. de rescind. vendit.

Et in omnem eventum actio personalis & pro rescissione contractus, ex dict. l. 2. non transit in singularem successorem, qualis est Laura, quæ detinet vineam, tanquam creditrix Julii ratione suarum Dotium l. actionum genera, §. in personam, ff. de act. l. si tertius, §. si quis prius, ubi Bart. ff. de aqu. pluv. arcend. Cravett. conf. 298, num. 7.

Nec demum relevat, quod Societas ab initio intentaverit, remedi. l. diffamari, Cod. de in-

gen.

gen. & manumiss. Quia nihilominus cum in con-

14 cessione adit clausula & quam, & quas, potuit illius vigore omisso primo, deducere novum judicium associationis pro Canonibus decurtis, Achill. decis. 22, nu. 2, de appellat. Rota coram bon. mem. Buratto nu. 6. cum aliis per Barbof. de claus. claus. 121, n. 7.

Et ita utraque parte informante.

DECISIO XVI.

R. D. BONVISIO Cameræ Apostolicæ Decano.
Romana Affrancationis.

Veneris 12. Decembris 1642.

SUMMARIUM.

- 1 Affrancatio est vera venditio, & sine Domini assensu fieri nequit in emphyteusi. Fallit ex causa juris congrui, n. 10. Emphyteuta si non permittitur, ab ædificando retraheretur, n. 45.
- 2 Vendere invitus nemo cogitur, quod quis cogatur, reputatur pena, n. 3.
- 4 Affrancationem Canonis Ecclesia non potest concedere, neque per subrogationem alterius proprietatis, n. 6. Etiam si contrahat Ecclesia cum privilegiato, n. 7.
- 5 Ecclesia non potest vendere annuos redditus: dicitur justitiae cultrix, pietatis amanissima, n. 29. Voluntariè potest distrahere ob jus congrui, n. 30.
- 8 Bona regularium alienari non possunt.
- 9 Privilegia concedentia Regularibus bonorum alienationes, sunt abrogata.
- 11 Legis casus facit cessare omnem difficultatem.
- 12 Voluntas, & potestas contraria removeni.
- 13 Lege posteriori quod firmatur potissimum habetur.
- 14 Rigor in specie scriptus æquitati in genere scriptæ præfertur.
- 15 Reipublica interest, ne Civitates ruinis deformentur, & ædificiis ornentur, n. 17. Et de ratione, n. 18.
- 16 Rectores Civitatum invigilare debent, ne ruinis deformentur.
- 19 Subditorum magnitudo animi ex ædificiis conspicitur.
- 20 Principis majestas etiam ex qualitate ædificiorum elucescit.
- 21 Romanus est qui ædificium in urbe habet.
- 22 Utilitas publica privata præfertur; Publica facit, ut aliqua permittantur, quæ aliis prohibita essent, num. 23. Et de exemplis, n. 24, & 25.
- 26 Pontifex in rebus Ecclesiæ plenissimam habet facultatem super bonis Ecclesiæ facilius disponit concurrente publicâ utilitate, nu. 27. Pro Ecclesia amplianda, cogit privatos vendere, num. 28. Vim juramenti tollit, numero 40.
- 31 Jus congrui cessat in remotis. Contra n. 32. Congruum nemo potest eludere, n. 34. Publicum, pactis privatorum nequit alterari, nu. 36. Etiam juratis, n. 37.
- 33 Pactum de non affrancando, & de contra, successores non ligat. Camerarium non ligat, num. 35. De non affrancando juratum ob jus congrui emphyteuta non attendit, n. 46.
- 38 Voluntates ultimæ pactis favorabiliores.
- 39 Juramentum in contractibus solet adhiberi,

Successorem non ligat, n. 47.

41 Clausula sublata, & decretum irritans, claudunt os in omni materia.

42 Favori suo quilibet potest renunciare. Fallit ut num. 44.

43 Interesse publicum privato præponderat.

48 Reditus annui inter stabilia connumerantur, & perpetui dicuntur, n. 49. Limita, numero 50.

51 Princeps scire præsumitur, non tam proprias, quam Antecessorum constitutiones.

52 Principis de potestate disputare sacrilegium est.

53 Ecclesiæ rebus in alienandis solemnitas, & utilitas requiruntur.

54 Religiosis summe conveni agnitio veritatis, & bonæ fidei.

Merat R. P. D. Georgius unam domum à Venerabili Archihospitali S. Spiritus in Saxia, & alteram à Cap. Francisco Cordone, afferentibus, illas exiltere sub proprietate Monasterii S. Honuphrii de Urbe, in cujus elivo positæ sunt, & esse gravatas annuâ responsione, seu Canone solvendo Fratibus ejusdem loci. Cum autem vellet prædictas ædes in nobiliorem structuram redigere, & quò securius id perageret, peteret à fratribus antedictis illarum exemptionem, & Canonum affrancationem, fuit sibi denunciatum pactum in prima investitura appositum, ab auctoribus venditorum, quo cavebatur non licere dictos Canones affrancare, non obstante quacumque Bullâ; Motu proprio, Bandimento, Privilegio, seu alia quacumque facultate edita, vel edenda, cum quavis clausula etiam derogatoria hujusmodi pacti concepti cum aliis amplissimis verbis, prout in instrumento dato, sed præterdens eo non refragavit hanc facultatem sibi competere, introduxit judicium, mediante speciali commissione directâ Eminentiſſimo Camerario expediente de voto Cameræ, & quamvis procurator dictorum Fratrum postea liti cesserit, & loca montium oblata, pro recompensatione recipere obtulerit, & hanc concessionem, & oblationem iidem Frater capitulariter ratificaverint, instetit nihilominus disputari dubium, an esset locus dictæ affrancationi, quod à me propositum, die supradicta, fuit unanimi Dominorum consensu affirmativè resolutum.

Nam etſi de jure communi talis affrancatio & non permittatur citra voluntatem proprietarii, cum sit vera venditio annui redditus, & regulatur sub determinationibus puræ, & realis venditionis, ut per Crott. conf. 72, n. 41, & seqq. lib. 1. Cephal. conf. 703, n. 17, lib. 5. Grauan. discip. 477, n. 11, & seqq. & discip. 745, n. 80. quibus conferunt deducta in Florentina affrancationis 28. Novembris 1633. coram Reverendiss. Urgellen. Nemo & autem invitus cogatur vendere l. invitum C. de contrahen. empt. l. nec emere C. de jur. d. lib. Boer decis. 302, n. 2. Jurb. decis. 86, n. 2. demonstrans hoc esse æquissimum axioma, & consonum naturali libertati, adeo ut pro pœna * reputetur, quod invitus quis compellatur ad vendendum, ut inquit Alciat. conf. 13, n. 3, & 4. lib. 2.

Ecclesia verò neque volens possit hujusmodi affrancationem & concedere respectu alienationis sibi prohibita per Extravag. Pauli II. ut in terminis affrancationis resolvit Epitopus Rice. decis. 81,